

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

навколишнього середовища та охорони здоров'я, все більше орієнтуючись на товари вироблені за «зеленими технологіями».

Характерною рисою ресурсозбереження на промислових підприємствах є гармонійне поєднання економічної, соціальної та екологічної складових, в результаті якого підприємство може отримати синергетичний ефект, що характеризується наступними аспектами:

- підвищення загальної економічної ефективності промислового підприємства в результаті більш ефективного використання ресурсів, зменшення кількості відходів виробництва;
- підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства;
- підвищення якості та ефективності роботи персоналу у зв'язку з покращенням умов праці, підвищення безпеки виробництва;
- зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

Фрагментарне або точкове впровадження ресурсозбереження на підприємстві не може забезпечити стає отримання позитивних ефектів. Діяльність підприємства має постійно функціонувати на засадах ресурсозбереження та, відповідно, потребує належного управління і формування системи ресурсозбереження.

Оцінка економічного рівня ресурсозбереження характеризуватиме результати впливу ресурсозбереження на ефективність виробництва, отриману на основі виявлення якісних та кількісних змін сукупності технічних, економічних, екологічних та соціальних показників діяльності суб'єкта господарювання.

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ГОЛОВНА УМОВА ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*проф. Сотник І. М., студент гр. Еф-51/е Козлова Д. Д.
Сумський державний університет*

Із загостренням глобальних екологічних загроз, що виникли протягом останніх десятиліть, відбувається швидке проникнення ідей сталого розвитку в економічну, політичну, соціальну, етичну та правову сфери людського суспільства. Цей процес отримав назву «екологізація» і полягає у поширенні екологічних принципів та підходів на природничі і гуманітарні науки, виробничі процеси й соціальні явища [1].

Питання глобальної екологізації економічних систем вперше були розглянуті міжнародною спільнотою на конференції ООН з охорони природи у 1972 р. у Стокгольмі. Для розвитку процесів екологізації економіки на глобальному рівні важливе значення мають також міжнародні конференції,

що відбулися під егідою ООН у Бразилії (Ріо-де-Жанейро, 1992 р. і 2012 р.) та Південно-Африканській Республіці (Йоганнесбург, 2002 р.). На цих заходах були окреслені нові шляхи міжнародної співпраці з урахуванням інтересів усіх держав світу щодо захисту цілісної глобальної системи довкілля й розвитку.

Екологізація економіки є необхідною умовою і одночасно головною складовою переходу до сталого розвитку, який сприяє задоволенню потреб теперішнього покоління, але не ставить при цьому під загрозу інтереси і потреби майбутніх поколінь [2]. Екологізація передбачає поступовий відхід суб'єктів господарювання від орієнтації на досягнення суто економічних цілей свого розвитку і врахування поточних та майбутніх наслідків впливу бізнес-процесів на довкілля, побудову бізнес-стратегій із застосуванням екологічного імперативу. Отже, вона означає дотримання природоохоронних вимог при здійсненні будь-яких видів суспільної діяльності і перехід до нового типу економіки – економіки сталого розвитку [3].

Зростаючі обсяги споживання людством невідновлювальних природних ресурсів та утворення відходів призводять до перевищення асиміляційного потенціалу довкілля, ускладнюючи досягнення цілей сталого розвитку. Подолання цієї проблеми потребує комплексного підходу, інтеграції зусиль національних урядів, регіональних органів влади, місцевих громад, кожного громадянина у прагненні змінити ставлення людини до природи із споживацького на партнерське.

Питання екологізації усіх сфер суспільної діяльності є надзвичайно актуальними для України. Теперішня екологічна ситуація може бути охарактеризована як кризова. Про це, зокрема, свідчить у 2010-2015 рр. скорочення потужностей очисних споруд (на 22%), зменшення частки утилізованих відходів (з 34,2% у 2010 р. до 29,6% у 2015 р.), низька частка постачання енергії з відновлювальних джерел (лише 3% у 2015 році). За оцінками експертів, майже чверть шкідливих викидів промислових підприємств не уловлюється і потрапляє в атмосферу без очищення [4; 5].

Враховуючи негативні тенденції зміни стану довкілля, безповоротність багатьох наслідків його забруднення, першочерговим завданням для України в контексті переходу до сталого розвитку є формування економічно сприятливого середовища для впровадження екологічно орієнтованих трансформацій суспільного господарювання. З цією метою варто стимулювати на державному рівні активне застосування і розвиток інноваційних природоохоронних технологій, раціональне ресурсо-користування, розбудову «зеленого» виробничого сектору з одночасним досягненням соціальних цілей: створенням нових робочих місць, підвищенням доходів працівників, формуванням екологічного стилю життя тощо. Для цього необхідно постійно вдосконалювати і коригувати

організаційно-економічні механізми управління екологізацією. Насамперед, йдеться про фінансово-кредитну систему, яка має зробити доступними для потреб екологізації кошти держави та вільні кошти суб'єктів господарювання, а також податкову систему, що повинна бути націлена на перетворення природоохоронної, ресурсозберігаючої діяльності на економічно прибуткову. Крім того, важливе значення має вдосконалення нормативно-правової бази, яка окреслює «правила гри» для учасників процесів екологізації на всіх ієрархічних рівнях, й інституціонального механізму управління екологізацією щодо раціоналізації його структури і повноважень державних органів, які опікуються питаннями екологізації. Застосування комплексного підходу у запровадженні принципів сталого розвитку за допомогою екологізації виробництва і споживання є запорукою успішних майбутніх змін національної економіки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Писаренко В. М. Агроєкологія: навчальний посібник / В. М. Писаренко, П. В. Писаренко, В. В. Писаренко. – Полтава, 2008. – 255 с.
2. Социально-экономический потенциал устойчивого развития: учебник / Под ред. Л. Г. Мельника, Л. Хенса. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – 1120 с.
3. Дубовіч І. А. Теоретико-методологічні та практичні засади глобальної екологізації економіки / І. А. Дубовіч. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2008. – 332 с.
4. Екологічний стан України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uk.wikipedia.org.
5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ЖУРНАЛІСТСЬКІ РОЗСЛІДУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ

*Студентка гр. ЖТ – 31 Лагута М. В.
Сумський державний університет*

Учені та практики не дають точного визначення поняттю «економічний злочин». Загалом, економічний злочин – це позаправове діяння у сфері економіки та бізнесу. Серед найпоширеніших економічних злочинів виділяють: фіктивне підприємництво; злочини у кредитно-фінансовій сфері; ухилення від податків; злочини у сфері страхування; службові злочини (корупція). Частиною економічного злочину є фінансова махінація. Це сукупність дій для отримання вигоди нечесним способом.

Говорячи про економіку потрібно розуміти, що часто вона монополізована. І розслідувальна журналістика – це боротьба з монополізацією у будь-яких її проявах. Саме тому олігархи та посадовці так її бояться. Адже, отримавши інформацію про їхні злочини, народ зможе стати